

Raadsvoorstel

Onderwerp : Zienswijze op conceptjaarrekening 2024 en ontwerpbegroting 2026
Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
Zaaknummer : 744126
Behandelend team : Veiligheid
Status : Openbaar

Besluit om

1. De zienswijzebrief op de conceptjaarrekening 2024 en de ontwerpbegroting 2026 van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid vast te stellen (bijlage 1).
2. Een risico naar rato van de deelnemersbijdrage op te nemen in de risicoparagraaf van de gemeentelijke begroting 2026 voor zover dit de algemene reserve overstijgt.

Inleiding

De gemeente Beuningen is deelnemer van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ). Het is een organisatie voor brandweezorg, geneeskundige hulpverlening en voorbereiding en coördinatie op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing. Dit regionale samenwerkingsverband heeft 14 deelnemende gemeenten.

Op 24 maart 2025 heeft het Dagelijks Bestuur van de VRGZ de conceptjaarrekening 2024 en de ontwerpbegroting 2026 verstuurd. De zienswijzen op de Kaderbrief heeft de VRGZ meegenomen in uitwerking van de begroting (zie bijlage 2, 3, 4 & 5). De VRGZ heeft ook een infographic opgesteld (bijlage 6). De raad krijgt de mogelijkheid om voor 16 juni 2025 zijn zienswijze kenbaar te maken aan het Dagelijks Bestuur (DB) van de VRGZ. De zienswijze is één van de gemeentelijke sturingsinstrumenten richting de Gemeenschappelijke Regelingen (GR) en is gebaseerd op het adviesrapport van de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen in de Regio Nijmegen. Zij beoordelen de jaarstukken en begroting en adviseren regiogemeenten hierover (zie bijlage 7).

Op 12 mei 2025 heeft het Algemeen Bestuur de resultaatbestemming van de conceptjaarrekening 2024 herzien. Op 13 mei 2025 heeft het Dagelijks Bestuur een aanvullende brief gestuurd met het verzoek deze herziening mee te nemen in de lopende zienswijzeprocedure.

Daarop wordt een reactie geformuleerd die als addendum op de zienswijze kan worden beschouwd. De brief met dit addendum wordt zo snel mogelijk aan u verstrekt.

Beoogd effect

De gemeente Beuningen houdt toezicht op de financiële en beleidsmatige situatie van de VRGZ door jaarlijkse beoordeling van de jaarrekening en begroting. Met de zienswijzebrief vragen wij het Algemeen Bestuur de Beuningse opmerkingen mee te nemen bij de vaststelling van de stukken. Dit stelt de raad in staat kaders te stellen, invloed uit te oefenen en de belangen van onze gemeente te borgen.

Argumenten

Conceptjaarrekening 2024

- 1.1. *In de zienswijzebrief verzoekt u om in het vervolg een onderbouwing toe te voegen voor een bestemde reserve.*

In 2024 is voorgesteld om het positieve resultaat van het programma Crisis- en Rampenbestrijding (C&R), na aanvulling van de algemene reserve tot de norm, toe te voegen aan een nieuwe reserve 'Duurzaamheid huisvesting' (€ 610.000). Zoals de Adviesfunctie in haar

rapportage benoemt ontbreekt in de jaarstukken op dit moment een concreet uitvoeringsplan, tijdspad of onderbouwing van de benodigde investeringsomvang. De VRGZ heeft wel in een oplegnotitie beschreven aan de Adviesfunctie wat de noodzaak is van deze bestemde reserve, namelijk om in de komende jaren de mogelijke kansen van verduurzaming van panden aan te pakken. Daarmee is dit acceptabel geeft de Adviesfunctie aan. U vraagt wel aandacht voor het verkrijgen van inzicht om desinvesteringen te voorkomen.

1.2. En pleit u voor meer samenhang tussen risico's en reserves.

De Adviesfunctie beschrijft dat bij het opstellen van de risicoparagraaf risico's zijn opgenomen over de verduurzaming van het vastgoed en kapitaallasten vastgoed. Deze twee risico's hebben in de loop van 2025 een andere wending gekregen en zijn nu in zwaarte afgenomen, vanwege het afgeronde onderzoek waar u over bent geïnformeerd via een raadsinformatiebrief. De VRGZ heeft aan de Adviesfunctie toegezegd dat deze in de programmabegroting 2026 worden geactualiseerd. Het is wenselijk dat er meer samenhang is tussen meerjarige financiële risico's en de vorming of inzet van reserves. Hierdoor kunnen gerichte keuzes worden gemaakt in plaats van generieke reserveringen.

Ontwerpbegroting 2026

1.3. Met de zienswijzebrief wordt een reactie gegeven op de bezuinigingsvoorstellen.

De VRGZ heeft in de ontwerpbegroting een taakstelling opgenomen van €1.182.000,-. Dit bedrag bestaat uit:

(1) taakstelling n.a.v. besluitvorming in het AB (€150.000,-)

(2) de door het Rijk voorgenomen korting van 10% op de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) (€1.032.000,-).

De VRGZ heeft geen taakstellingen opgenomen die de gemeentelijke bijdrage laten afnemen. Wel biedt de VRGZ een lijst met bezuinigingsvoorstellen waaruit keuzes gemaakt kunnen worden om de taakstelling te realiseren (zie bijlage 8). De bezuinigingsvoorstellen gaan over oefenavonden vrijwilligers (€100.000,-), Reanimatie: AED/BLS (€130.000,-), brandweerboot (€239.000,-), Veiligheidsinformatie Knooppunt/informatiegestuurde veiligheid (€200.000,-), ondersteuning gemeenten evenementenveiligheid (€60.000,-), netwerkmanagement (€160.000,-), Multidisciplinaire oefeningen (€160.000,-) en piketten Regionaal Operationeel Team (€290.000,-). In de zienswijzebrief wordt benoemd dat deze voorstellen niet reëel zijn en de mogelijke risico's niet wenselijk zijn, zoals de bedreiging van de duurzaamheid van eerder opgebouwde structuren en resultaten.

1.4. Daarbij wordt opgeroepen ambities en opdrachten bij te stellen in het kader van de BDuR in plaats van te snijden in primaire dienstverlening.

De BDuR-middelen worden door het Ministerie van Justitie en Veiligheid verstrekt aan veiligheidsregio's met als doel om hen te ondersteunen bij hun taken op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing. Deze middelen zijn bedoeld om de slagkracht van veiligheidsregio's te vergroten en hen in staat te stellen effectief te reageren op complexe en langdurige crises. In 2023 heeft het Rijk deze middelen opgehoogd voor de versterking van crisisbeheersing, informatiepositie en informatie-uitwisseling. U verzoekt in uw zienswijze om ambities en opdrachten die horen bij de door het Rijk geformuleerde beleidsdoelstellingen voor de BDuR-middelen bij te stellen, zodat de VRGZ in staat is om aan de voorgenomen korting van 10% van het Rijk op de BDuR-middelen te kunnen voldoen.

1.5. Hierin pleit u dat de taakstelling geen financiële gevolgen mag hebben voor de gemeenten.

De VRGZ verwacht in de voorjaarsnota van het Rijk meer duidelijkheid over de korting van 10% op de BDuR-middelen. Als de korting niet volledig wordt teruggedraaid, wordt de taakstelling ingevuld via de voorgestelde bezuinigingsvoorstellen. Als er geen steun is voor deze voorstellen, kan dit resulteren in een hogere gevraagde bijdragen. Dit strookt niet met onze opdracht. In november heeft het Rijk van Nijmegen namelijk een brief gestuurd aan het AB van de

gemeenschappelijke regeling om scenario's uit te werken waarbij de structurele vermindering van gemeentelijke middelen als uitgangspunt wordt gehanteerd. Nu lijkt het tegendeel waar. In de zienswijzebrief roept u op dat gemeenten geen financiële gevolgen mogen ervaren van de taakstellingen, conform uitgangspunten van omliggende veiligheidsregio's.

1.6. U heeft de bevoegdheid om een zienswijze vast te stellen.

U kan in uw zienswijze aangeven wat u van de conceptjaarrekening 2024 en ontwerpbegroting 2026 vindt en deze reactie kan de VRGZ verwerken in haar plannen. De VRGZ benoemt in haar raadsbrief dat de gemeenteraden de mogelijkheid krijgen om een zienswijze in te dienen en in de Gemeenschappelijke Regeling staat beschreven dat de gemeenteraad deze bevoegdheid heeft.

2.1. Hiermee vangt u dit financiële risico in de begroting op.

De VRGZ beschrijft in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in haar conceptjaarrekening en ontwerpbegroting de omvang van de risico's welke de VRGZ loopt. Niet alle risico's kunnen door de VRGZ worden opgevangen, daarom adviseert de Adviesfunctie in haar rapportage dat gemeenten het overige risico opneemt in haar risicoparagraaf. De VRGZ komt met een herziene paragraaf of weerstandsvermogen. Afhankelijk daarvan kan bepaald worden wel specifieke bedrag de gemeente Beuningen opneemt. Dit is naar rato van de deelnemersbijdrage.

Kanttekeningen

1.1. Een zienswijzebrief biedt geen garantie dat het bestuur van de VRGZ uw input opvolgt in het vaststellen van de conceptjaarrekening 2024 en ontwerpbegroting 2026.

Met een zienswijzebrief geeft u een reactie op de conceptjaarrekening 2024 en de ontwerpbegroting 2026. Het Dagelijks Bestuur geeft een reactie op de zienswijze, maar het Algemeen Bestuur is bevoegd om de conceptjaarrekening 2024 en ontwerpbegroting 2026 vast te stellen. Zij kunnen ervoor kiezen om de input uit de zienswijze niet mee te nemen. Als meerdere gemeenten hetzelfde standpunt innemen, de kans groter dat het Algemeen Bestuur de geuite zorgen en aanbevelingen in de zienswijze meeneemt in haar stukken.

1.2. De bevindingen van de accountant zijn nog niet getoetst.

Er is nog geen controleverklaring van de accountant afgegeven over de conceptjaarrekening 2024. De VRGZ heeft wel het concept van het accountsverslag 2024 op 24 april 2025 aangeleverd. Uit het concept blijkt dat de accountant voornemens is een goedkeurende verklaring voor het getrouwe beeld af te geven. De definitieve controleverklaring volgt later.

1.3. De bezuinigingsvoorstellen zijn mogelijk niet nodig.

In de voorjaarsnota wordt duidelijkheid gegeven of de korting op de BDuR wordt teruggedraaid. De inhoud van de voorjaarsnota is nog onbekend. Als de korting wordt teruggedraaid, zijn de bezuinigingsvoorstellen niet meer nodig en is dit deel van de zienswijze niet relevant. Tegelijkertijd is het noodzakelijk om het signaal – dat de korting niet ten laste mag komen van gemeenten – te delen.

1.4. Het Rijk stelt mogelijk extra middelen beschikbaar voor gemeenten.

De gesprekken met het kabinet zijn nog niet afgerond en de exacte bedragen zijn nog onbekend. We gaan daarom uit van de huidige financiële situatie en houden vast aan bezuinigingen.

Financiën

Conceptjaarrekening 2024

De inbreng van de gemeente Beuningen voor uitvoering van de VRGZ-taken was in 2024 begroot en gerealiseerd op €1.713.249,-. Het daadwerkelijke programma is gerealiseerd binnen de begroting.

Het gerealiseerde resultaat voor de VRGZ is €224.000,- positief en bestaat uit:

- C&R €622.000,- positief

Het resultaat van het programma C&R is conform verwachting zoals gemeld in de tussentijdse rapportage t/m augustus. Uit een analyse van het resultaat ten opzichte van de begroting blijkt dat het positieve resultaat incidenteel van aard is. De structurele componenten zijn per saldo negatief (circa € 702.000,-). Dit heeft deels te maken met prijsstijgingen (zoals onderhoud vastgoed, huisvestingslasten en energie) en stijging van de kosten voor Arbo en werving (hoger verloop, krapte arbeidsmarkt, terugdringen ziekteverzuim). Deze onderwerpen zijn geadresseerd in de begrotingswijziging 2024 en/of de begroting 2025. Het positieve resultaat (€ 622.000,-) is 0,97% van het totaal van de opbrengsten.

- *RAV €398.000,- negatief*

Het resultaat van het programma RAV is minder negatief dan in de tussentijdse rapportage van augustus werd verwacht (- € 398.000). Dit laatste wordt onder andere veroorzaakt door een lagere stijging van de kosten voor bedrijfsvoering dan in de tussentijdse rapportage is geprognosticeerd. Daarnaast is de verrekening voor de samenwerking op het gebied van scholing en de meldkamer met Gelderland-Midden per saldo hoger uitgevallen dan was verwacht.

Voor de programma C&R en RAV wordt het volgende voorgesteld:

Voorstel bestemming resultaat 2024	C&R	RAV
Gerealiseerd resultaat	€622.000,-	-€398.000
Toevoegen aan algemene reserve C&R	€12.000,-	
Toevoegen aan bestemde reserve duurzaamheid huisvesting	€610.000,-	
Onttrekken aan reserve aanvaardbare kosten RAV		-€398.000,-
Totaal	€0,-	€0,-

Algemene reserve C&R

Bij positieve resultaten is het bestuurlijk uitgangspunt dat eerst wordt toegevoegd aan de algemene reserve tot het niveau van de bestuurlijke norm van 5% van de baten. Omdat de omzet binnen het programma C&R in 2024 is gestegen, is het aandeel van de algemene reserve in verhouding afgenomen. Het gerealiseerde overschot maakt het mogelijk om € 12.000 toe te voegen aan de algemene reserve, waarmee de norm van 5% opnieuw wordt bereikt.

Bestemde reserve duurzaamheid huisvesting

Het resterende resultaat van € 610.000 binnen C&R wordt voorgesteld toe te voegen aan een nieuw te vormen bestemde reserve 'duurzaamheid huisvesting'. Deze reserve is bedoeld om toekomstige investeringen in het kader van energietransitie, verduurzaming van panden en noodzakelijke aanpassingen aan het vastgoed mogelijk te maken.

Reserve aanvaardbare kosten RAV

Het programma RAV sluit 2024 af met een negatief resultaat van € 398.000. Voorgesteld wordt om dit tekort ten laste te brengen van de reserve aanvaardbare kosten. Door deze onttrekking daalt het weerstandsvermogen van de RAV naar 7%, wat onder de bestuurlijke norm van 10% ligt.

Ontwerpbegroting 2026

De deelnemersbijdrage voor 2026 voor onze gemeente is in de voorliggende begroting van de VRGZ als volgt opgebouwd:

	VRGZ	Gemeente Beuningen
Gemeentelijke bijdrage 2025	€51.543.587,-	€1.811.023,-
Bij: index 2026(4,66%)	€2.401.931,-	€84.394,-
Gewijzigde gemeentelijke bijdrage 2026	€53.945.518,-	€1.895.417,-

Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage gemeente Beuningen

In de Kaderbrief 2026 VRGZ zijn ontwikkelingen geschetst die op de VRGZ afkomen. Deze ontwikkelingen en onderwerpen zijn (inhoudelijk en financieel) geconcretiseerd in de begroting. Daarbij zijn de afspraken rond de financiën zoals deze zijn vastgesteld door het bestuur VRGZ, in acht genomen en is met het oog op

de financiële onzekerheid bij gemeenten en mogelijke bezuinigingen waar de VRGZ mee te maken kan krijgen een beleidsarme begroting opgesteld. In de begroting 2026 van de VRGZ staat enkel een hogere gevraagde deelnemersbijdrage vanwege de reguliere indexering (4,66%).

Tijdspad

Als dit voorstel akkoord is, wordt de zienswijzebrief in bijlage 1 verstuurd.

Duurzaamheid

Dit voorstel heeft geen invloed op duurzaamheid.

Communicatie/Participatie

We versturen een zienswijzebrief aan het DB. De zienswijzebrief is opgesteld door een werkgroep van de 14 deelnemende gemeenten. Deze werkgroep bestaat uit adviseurs crisisbeheersing en financieel adviseurs van de gemeente Beuningen, Culemborg en Buren.

Evaluatie

Het DB geeft een schriftelijke reactie op de ingediende zienswijzebrief. Aan de hand daarvan kan worden bepaald of het beoogde doel is behaald.

Bijlagen

- Bijlage 1: Zienswijzebrief
- Bijlage 2: Raadsbrief conceptjaarrekening 2024 en ontwerpbegroting 2026
- Bijlage 3: Conceptjaarrekening 2024
- Bijlage 4: Ontwerpbegroting 2026
- Bijlage 5: Infographic
- Bijlage 6: Reacties gemeenteraden op Kaderbrief 2026
- Bijlage 7: Adviesrapport Adviesfunctie
- Bijlage 8: Bezuinigingsvoorstellen VRGZ

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders

Dyanne Kocken
secretaris

Daphne Bergman
burgemeester